

14. marts 2019

Sagsnr.
2019-0048307

Dokumentnr.
2019-0048307-1

Bilag 2. Status på omstillingen af socialpsykiatrien

Det følgende er den fjerde status på omstillingen af socialpsykiatrien. Omstillingen bygger på ”Oplæg til omstilling af socialpsykiatrien 2017-2025”, som Socialudvalget vedtog den 30. november 2016.

Omstillingen indeholder en række tiltag og spor, der skal styrke og udvikle det faglige arbejde i socialpsykiatrien og tilbudsviften til borgere med psykiske lidelser. Formålet med omstillingen er fortsat, at alle københavnere med psykiske lidelser får mulighed for at leve værdige, meningsfulde og selvstændige hverdagsliv.

Socialforvaltningen justerer løbende omstillingsplanen og tilføjer nye delprojekter, blandt andet i kølvandet på det vedtagne budget for 2019. Det betyder samtidig, at oversigten over omstillingsplanens spor og delprojekter har ændret sig siden sidste status. De forskellige overordnede spor er følgende (se bilag 1):

- Fælles fagligt fundament med fokus på borgernes recoveryproces gennem rehabilitering
- Flere borgere med selvstændige liv i egen bolig og tidlig indsats
- Specialiserede tilbud til borgere med særlige behov og udfordringer
- Flere botilbudspladser til borgere med psykiske lidelser
- Bedre, moderne og tidssvarende boliger til borgerne.

Nedenfor gives en kort status på de forskellige spor og delprojekter.

Fælles fagligt fundament med fokus på borgernes recoveryproces gennem rehabilitering

Socialforvaltningen arbejder fortsat på at skabe og styrke et fælles fundament for den faglige indsats i socialpsykiatrien, så indsatserne har en mere rehabiliterende tilgang og i højere grad understøtter borgernes recoveryproces.

Grundfortælling for den københavnske socialpsykiatri

Der arbejdes løbende på at implementere grundfortællingen for den københavnske socialpsykiatri, der blev lanceret i oktober 2017. Grundfortællingen er bl.a. blevet en del af pensum i den obligatoriske uddannelse i recovery og rehabilitering for alle ledere og medarbejdere i socialpsykiatrien (beskrives nærmere senere).

Faglig guide

Administration

Islands Brygge 37, 2 & 3. sal
2300 København S

EAN nummer
5798009683069

Den praksisnære faglige guide om rehabilitering, der blev lanceret i august 2018, er også blevet en del af pensum på uddannelsen i recovery og rehabilitering. Implementeringen af guiden sker blandt ved et stort ledelsesmæssigt fokus, der skal sikre, at ledere og medarbejdere bliver bedre til at arbejde systematisk med rehabilitering.

Fokus på tryghed og trivsel

Et særskilt fokus i grundfortællingen og faglig guide er arbejdet med at høje beboerne og medarbejdernes trivsel. Forvaltningen arbejder fortsat med en række initiativer, bl.a. er inspirationsguiden til forebyggelse af vold og trusler netop blevet revideret, så den nu både har fokus på medarbejdernes og borgernes oplevelse af tryghed. Samtidig er der i guiden også tilføjet et afsnit om de voldsomme episoder, der har seksuel karakter. Derudover uddannes medarbejdere fortsat i metoderne Low Arousal og Den Motiverende Samtale, ligesom der er fokus på at sprede forvaltningens gode erfaringer med tryghedsplaner til forebyggelse af vold og magtanvendelser.

Uddannelsen i recovery og rehabilitering

Som et led i at styrke fagligheden er medarbejderne og lederne i gang med at gennemføre uddannelsen i recovery og rehabilitering. De første 16 hold har gennemført uddannelsen, dvs. ca. 365 medarbejdere og ledere. I alt skal ca. 1000 medarbejdere og ledere på uddannelse.

Deltagernes evaluering af uddannelsen viser fortsat en stor grad af tilfredshed med det faglige indhold, den pædagogiske form, underviserne og de blandede hold, der bidrager til udveksling af praksiserfaringer på tværs. På baggrund af evalueringerne er der foretaget enkelte justeringer af undervisningsplanen, så der er mere metodeundervisning og praksisøvelser i undervisningsrummet. Derudover er en del af pensum indtalt som lydfiler.

Der er også gennemført den første ”transfer-evaluering”, der er et spørgeskema, som udsendes til deltagerne seks måneder efter, at de har afsluttet uddannelsen. Spørgsmålene handler om i hvilket omfang, medarbejderne anvender den viden og de kompetencer, som de har tilegnet sig på uddannelsen, i det daglige samarbejde med borgerne. Der spørges også til, hvordan der på arbejdspladsen bliver fulgt op på læringen fra uddannelsen gennem videndeling og ledelsesmæssig opmærksomhed.

Resultaterne fra hold 1-4 viser, at medarbejderne på flere områder gør brug af deres læring fra uddannelsen. Der synes blandt andet at være mere fokus på inddragelse i samarbejdet med borgeren. Derudover oplever flere, at de mere bevidst sætter deres praksis ind i en teoretisk referenceramme, hvilket giver medarbejderne et fælles fagligt sprog. De nævner også, at de ser frem til, at flere har været på uddannelsen,

så den rehabiliterende indsats træder mere tydeligt igennem i praksis.

I april 2019 starter de næste hold, hvor kadencen på fire hold ad gangen justeres til tre hold. Denne aftale er indgået med Københavns Professionshøjskole for at hjælpe tilbud og enheder i socialpsykiatrien med at skabe balance mellem drift og uddannelse.

Ledelse, læring og implementering af fælles fagligt fundament

Udover ovenstående arbejdes der på at understøtte lederne vigtige rolle i implementeringen af det fælles faglige fundament. Blandt andet samles socialpsykiatriens ledere fortsat løbende til fællesmøder, hvor der via erfaringsudveksling, ideudvikling og sparring er fokus på, hvordan grundfortællingen kommer til at leve i dagligdagen, og hvordan borgerne og pårørende inddrages. Desuden er der i slutningen af januar 2019 afholdt en temadag for lederne med fokus på faglig ledelse og de dilemmaer, der kan opleves i dagligdagen med recovery og rehabilitering. Endelig arbejder hvert socialpsykiatrisk center med forskellige tiltag, der skal understøtte dette.

Evaluering og løbende tilpasning af omstillingsplanen

Forvaltningen har udarbejdet et koncept for løbende evaluering af omstillingen. Evalueringens fokus er at undersøge, om der er fremdrift i implementeringen af omstillingens faglige aspekter, og om de har de forventede effekter. Evalueringen baserer sig både på kvantitative og kvalitative elementer, blandt andet resultaterne fra evalueringerne af uddannelsen, Brugertilfredshedsundersøgelsen, Trivselsundersøgelsen og andre tilgængelige data.

Flere borgere med selvstændige liv i egen bolig og tidlig indsats

Flere københavnere med en psykisk lidelse skal have mulighed for at leve et selvstændigt liv i egen bolig fremfor et liv på et botilbud.

Derudover skal tidlig indsats forebygge, at borgerne får brug for mere indgribende støtte og indsats.

Fleksibel bostøtte til borgere i egen bolig

Fleksibel bostøtte er en indsats, der medvirker til, at flere borgere kan få et selvstændigt liv i egen bolig som et alternativ til botilbud. Status er, at der medio februar 2019 er 44 igangsatte forløb, hvor borgere modtager fleksibel bostøtte i egen bolig. Siden opstarten af bostøtten i juni 2017 er der afsluttet 18 forløb. Erfaringerne med bostøtten er fortsat, at der er borgere, der profiterer af støtten, mens andre har brug for at få oparbejdet en tættere relation til hjemmevejlederne for at få fuldt udbytte af timerne.

Flere borgere fra botilbud til egen bolig med CTI-støtte

I Budget 2019 blev der vedtaget et investeringsforslag om en styrket indsats til et liv i egen bolig for borgere på de socialpsykiatriske

botilbud. Formålet er at yde borgerne den rette støtteindsats med udgangspunkt i borgernes egne ressourcer ved at anvende metoden Critical Time Intervention (CTI).

Opstarten af projektet har taget længere tid end forventet, og derfor er projektet først nu kommet i gang. Der er pt. indstillet 12 borgere til bolig, og der er seks yderligere indstillinger på vej. Udfordringen er nu at finde boliger, hvor borgerne har råd til at betale huslejen.

En ny københavnermodel med fokus på tidlig indsats

Som et initiativ i omstillingen vedtog Socialudvalget i Budget 2019 en ny sammenhængende visitations- og indsatsmodel for socialpsykiatrien med arbejdstitlen Københavnermodellen.

Med Københavnermodellen udvides tilbuddene til borgere, der har brug for støtte. Formålet er at forebygge, at borgerne bevæger sig op ad indsatsrampen i forhold til tyngden af de ydelser, som de har behov for. Det sker ved, at støtten til borgerne matcher deres aktuelle behov og livssituation, og at støtten gives med et rehabiliterende sigte og efter princippet om den mindst indgribende indsats. Det skal ske igennem en hurtigere afklaring af borgernes støttebehov og ved at udvide tilbudsviften, særligt for borgere med lettere funktionsnedsættelser. Indsatsen sker efter servicelovens §§ 82 a og b, som trådte i kraft i 2018.

Medio marts får københavnermodellen lokaler i Griffenfeldsgade, og herefter opstarter pilotfasen og hermed den begyndende implementering af modellen. Svendborggade 3 på Østerbro vil også indgå i Københavnermodellen, der bl.a. skal danne ramme for en udvidelse af Team Mod på Livet, der er et hold af frivillige med egne erfaringer med psykiske lider, der tilbyder samtaler, inspiration og støtte til borgere i socialpsykiatrien. Desuden vil Københavnermodellen have samarbejdsflader til kommunale og selvejende aktivitets- og samværstilbud, frivillige sociale foreninger m.m.

Københavnermodellen, CTI-projektet og Fleksibel Bostøtte skal også ses i sammenhæng med forvaltningens arbejde med at opfylde forsyningsforpligtelsen. Der er dog fortsat et stykke vej, før forsyningsforpligtelsen over for borgere med behov for et botilbud efter §§ 107 og 108 er opfyldt, idet mange stadig venter på botilbud, og de venter i lang tid. Det er fortsat en udfordring af højeste prioritet i Socialforvaltningen, som der systematisk arbejdes med.

Specialiserede tilbud til borgere med særlige behov og udfordringer

Socialforvaltningen afdækker fortsat løbende, hvordan de nuværende tilbudspladser efter behov kan omdannes til mere specialiserede pladser til beboere med særligt komplekse og sammensatte behov.

Specialisering af botilbuddet Granvej i 2019

Socialudvalget blev den 25. januar 2019 orienteret om, at der arbejdes efter en ny proces for udvidelse og specialisering af botilbuddet Granvej. Det sker på baggrund af en række bekymringer fra Socialtilsynet. For at sikre den rette kvalitet i tilbuddet både før og efter en udvidelse vil forvaltningen derfor bruge en andel af de bevilgede midler til at specialisere det nuværende tilbud og fremrykke udvidelsen til anden halvdel af 2019. Forvaltningen vil indgå i en ny dialog med Socialtilsynet om udvidelse af botilbuddet Granvej. Dette betyder imidlertid, at specialiseringen forsinkes.

Botilbuddet Borgervænget som specialiseret ungetilbud i 2019

Forvaltningen har arbejdet på at specialisere det nuværende ungetilbud Borgervænget til et tilbud til unge mellem 18-30 år med ikke-psykotiske lidelser og komplekse psykosociale problemstillinger og udfordringer af svær karakter. Tilbuddet er også målrettet unge med et misbrug af hash, alkohol og andre rusmidler. Implementeringen af tilbuddet er i gang, bl.a. i form af kompetenceudvikling af medarbejderne. Socialtilsynet har nu godkendt tilbuddet og den ændrede målgruppe, så nye borgere er ved at flytte ind i botilbuddet.

Flytning af beboerne på botilbuddet Glasvej i 2019

Socialudvalget besluttede 14. november 2018, at botilbuddet Glasvej, der er beliggende på Granvejsgrunden i Bagsværd, midlertidigt lukkes, og at borgerne flytter til andre tilbud, blandt andet Robert Jakobsens Vej. Processen med fraflytning fra botilbuddet er i gang, og det forventes, at alle beboere er fraflyttet senest august 2019.

Et nyt Glasvej

Socialudvalget tog den 25. april 2018 til efterretning, at byggeprojektet på Brofogedvej/Glasvej opgives og godkendte, at projektet skulle udbydes til de almene boligselskaber på ny. Projektet har nu været udbudt, og der er en dialog mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Socialforvaltningen om, hvorvidt de foreslåede muligheder er egnede. Det forventes, at der i løbet af marts eller april 2019 kan findes en afgørelse på, om der skal arbejdes videre med tilbuddet.

Flere botilbudspladser til borgerne

Socialforvaltningen har fortsat et særligt fokus på at overholde kommunens forsyningsforpligtelse og arbejder derfor på at nedbringe ventetiden til botilbud. Nettoventelisten på psykiatriområdet var den 23. januar 2019 på 97 borgere. Der er tale om en lille stigning fra sidste status, hvor nettoventeliste pr. 1. juni 2018 var 87.

Der er blandt andet etableret et nyt visitationsudvalg på botilbuds- og hjemmevejlederområdet, der skal styrke samarbejdet mellem myndighed og udførerområdet og derved sikre udnyttelse af kapaciteten i kommunens egne tilbud.

Derudover kan der peges på følgende delprojekter, som også er en del af omstillingsplanen:

Åbning af botilbud i Nansensgade

Forvaltningen er i gang med at ansøge Socialtilsynet om godkendelse af botilbuddet Nansensgade med 9 botilbudspladser til borgere i alderen 18-30 år med psykosociale problemstillinger af middel/relativ svær karakter. Nansensgade er erstatning for nogle utidssvarende bofællesskabspladser.

I botilbuddet skal der arbejdes målrettet mod, at den unge på sigt bliver i stand til at bo i selvstændig bolig, kan varetage job eller anden beskæftigelse samt kommer ud af evt. misbrug og dermed ikke i fremtiden har brug for en bolig på et botilbud.

Flere midler til køb af pladser til borgerne

I Budget 2019 er der afsat midler til køb af 21 pladser og styrket indsats for borgere på ventelisten. Baggrunden er, at Socialforvaltningen køber flere pladser på udenbys tilbud end før som følge af fx sikkerhedshensyn og behovet for specialiserede botilbudspladser til borgere med særlige behov. Forvaltningen er i gang med at udmønte de afsatte midler.

17 nye pladser på etagen over Borgervænget i 2020

I Budget 2019 blev der givet en anlægsbevilling til at etablere 17 ekstra pladser på Hans Knudsens Plads 3 (3. sal) på etagen over ungetilbuddet ”Borgervænget”. Projektet er i gang, og det forventes, at de 17 nye boliger står klar medio 2020. Der skal ske en afklaring af målgruppen for de 17 pladser.

Nye botilbud som følge af behovsanalysen

I Budget 2019 er der givet midler til etableringen af nye botilbud, svarende til en udvidelse af kapaciteten på i alt 89 botilbudspladser. Der er givet en planlægningsbevilling til et botilbud på 35 pladser på Beauvaisgrunden og en anlægsbevilling til nøglefærdigt byggeri i Sydhavnen med plads til 2x27 botilbudspladser.

Opførelse af botilbuddet på Beauvaisgrunden hænger sammen med opførelsen af en svømmehal og et plejecenter, og det har ikke været muligt at anskaffe det nødvendige anlægsmåltal i 2019 for at igangsætte planlægningsfasen. Igangsættelse af planlægningsfasen er derfor udskudt og vil tidligst blive igangsat i 2020.

Opførelse af botilbuddet i Sydhavnen som nøglefærdigt byggeri forudsætter en politisk godkendelse af en købsaftale. Såfremt Københavns Kommune kan indgå en købsaftale med den private udvikler om opførelse af botilbuddet, er forventningen, at købsaftalen forelægges Borgerrepræsentationen i løbet af 2019. Ibrugtagning af botilbuddet i Sydhavnen kan forventes ultimo 2022 med forbehold for, at der endnu ikke foreligger en tidsplan.

Bedre, moderne og tidssvarende boliger til borgerne

Socialforvaltningen har flere igangværende moderniserings- og renoveringsprojekter, der skal skabe bedre og tidssvarende fysiske rammer, der understøtter borgernes recovery-proces.

Modernisering af Stubberupgård

Forberedelserne til den besluttede modernisering, renovering og nybyggeri af de 44 boliger på botilbuddet Stubberupgård er i gang, og det forventes fortsat, at moderniseringen er færdig i 2021.

Renovering af Thorupgården

Planlægningen af helhedsrenoveringen er i gang, og der arbejdes fortsat med en plan for genhusningen af de 112 beboere. Helhedsrenoveringen vil, såfremt genhusningen for alle beboere på to lokationer falder på plads, være gennemført i 2021. Forvaltningen er i gang med at vurdere, om målgruppen for nogle af boligerne skal ændres, når renoveringen er færdig, så den samlede botilbudsvifte matcher borgernes behov.

Modernisering af Lindegårdshusene

Der blev i Budget 2019 afsat midler til en planlægningsbevilling til reetablering af pladser på Lindegårdshusene ved nybyggeri af to botilbud med 2x35 pladser på en grund i Roskilde Kommune. Samtidig blev der bevilget en planlægningsbevilling til reetablering af pladser på Lindegårdshusene ved nybyggeri af et botilbud med 36 pladser på den nuværende grund i Roskilde. Socialudvalget fik en status i marts 2019.

Planlægningsbevilling til nybygning af Granvej 2019

Til budgetforhandlingerne for 2019 blev der givet en planlægningsbevilling, der skal bruges til at afklare muligheden for at reetablere botilbuddet Granvej på den eksisterende matrikel i Gladsaxe Kommune. Botilbuddet ønskes etableret som nybyggeri med 2x26 pladser til borgere med psykiske lidelser. Pt. er Byggeri København ved at afklare forhold om anlægsmåltal, ligesom Byggeri København har anbefalet, at udfaldet af møde med Gladsaxe Kommune den 20. marts 2019 afventes, inden planlægningsfase for projektet startes op. Det forventes, at arbejdet går i gang i løbet af foråret.

Omplacering af Rønnebo

Som en del af Byudviklingsstrategien for området Tingbjerg-Husum skal det socialpsykiatriske botilbud Rønnebo omplaceres og flytte fra Bystævneparken til Ryparken. Planlægningsbevillingen er p.t. ved at blive udmøntet for at opnå en anlægsbevilling i overførselssagen i marts 2019. Hvis der gives en anlægsbevilling i overførselssagen, vil beboerne kunne flytte ind i andet kvartal 2023. Byudviklingsstrategien for Tingbjerg-Husum kan blive udfordret af anlægsloftet.

Modernisering af bofællesskaber

Der arbejdes fortsat på, at en del af de utidssvarende bofællesskaber i socialpsykiatrien kan erstattes af nye bofællesskaber, der er under etablering. Socialforvaltningen undersøger også, om der er behov for at reducere antallet af bofællesskaber og/eller omlægge pladserne samt tilpasse støtteniveauet, så det matcher borgernes behov for støtte.